

Notulen

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	11 juni 2018
Voorzitter	:	dhr. J.W. Remkes
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. C. Frijns 023-514 4186 statengriffie@noord-holland.nl

5

Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), Dhr. W. Bakker (D66), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), dhr. M. Deen (PVV), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. J. Haijen (SP), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. A. Hietbrink (GL), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. P.J. de Kam (CDA), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. F. Kramer (GL), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wiesehahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

20

Afwezig: dhr. E. Annaert (VVD), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA)

Agenda

Paginanummer

25

1.	Opening en mededeling	02
2.	Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden	02
2.a.	Actualiteiten	03
30 3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	03
3.b.	Lijst geheimhouding PS	03
4.	Vaststelling notulen van de openbare vergadering van 23 april 2018	04
5.	Vaststelling Strategische Statenagenda	04
35 6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	04
7.	Voortganglijst van moties	04
8.	Hamerstukken	04
8.a.	Statenvoordracht 31 Conceptbegroting 2019 Randstedelijke Rekenkamer	
8.b.	Statenvoordracht 30 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Plassenschap Loosdrecht e.o.	
40 8.c.	Statenvoordracht 29 Wijziging Verordening ambtelijke bijstand	04
9.	Initiatiefvoorstel nr. 32 PvdA, CDA en D66 "Pilot naar combinatie openbaar vervoer met doelgroepenvervoer in Schagen"	04
10.	Vragenuur	18
45 11.	Sluiting	21

1. Opening en mededelingen

50 De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Annaert (VVD), de heer Voskuil (PvdA), de heer Kaptheijns (PVV) en mevrouw Van Duijn (PvdA). Alle vier wegens ziekte, wij wensen hen een spoedig herstel toe. Mevrouw Koning (CDA) is vanwege droevige familieomstandigheden afwezig. Ik heet vanzelfsprekend de mensen die te gast zijn bij onze Statenvergadering, leden van de jongerenvereniging PINK! van de PvdD, 55 van harte welkom.

2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

60 De **VOORZITTER**: De primus. Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde is het lotnummer gevallen op nummer 5, mevrouw Rommel (VVD). Wenst iemand het woord over de agenda? Er is geen actualiteit aangekondigd, wel een motie Vreemd door 50plus, mede namens een aantal andere fracties.

65 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Alvorens ik op de inhoud van de motie Vreemd inga, wil ik u nog even herinneren, want er staat vanmiddag enorm veel op het spel, u kent hem nog, de brillengarage die vanmiddag waarschijnlijk naar D66 gaat, maar wij moeten nog afwachten of hij het haalt. Op 15 mei jl. is met ruime meerderheid een motie aangenomen over de hervatting van het onderzoek van een mainport in de Noordzee. Wij en andere fracties willen graag dat de 70 gedeputeerde van Noord-Holland nauw betrokken is bij dit onderzoek dat binnenkort gaat lopen, om erop toe te zien dat de Noord-Hollandse belangen en aspecten in dit onderzoek worden meegenomen. Ik moet nog even een aantal handtekeningen ophalen. Ik leg deze kostbare trofee even bij mijnheer Remkes op het bureau. Ik kom zo even bij u terug.

75 **Motie Vreemd aan de orde van de dag 13/11-06-2018**

Onderzoek naar luchthaven in de Noordzee

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 11 juni 2018

80 *Constateerende dat:*

De Tweede Kamer op 15 mei 2018 met ruime meerderheid motie 317 heeft aangenomen over hervatting van een onderzoek maar het creëren van een mainport in de Noordzee en het laten maken van een quickscan van de potentiële maatschappelijke kosten en baten, alsmede de consequenties voor de vliegveiligheid van een verplaatsing van Schiphol naar zee.

85

Overwegende dat:

- *De functie van Schiphol essentieel is voor de regio, maar ook van grote invloed op de gezondheid van de inwoners van Noord-Holland, alsmede op de werkgelegenheid, economie, infrastructuur, natuur en woningbouw;*
- 90 - *Schiphol tegen de grenzen van de groei aanloopt;*
- *Gezien de grote belangen van de provincie Noord-Holland bij een mogelijke ontwikkeling van een mainport op de Noordzee een nauwe betrokkenheid van de provincie bij het onderzoek gewenst is.*

95 Verzoeken GS:

- *Er zorg voor te dragen dat GS nauw betrokken zijn bij dit onderzoek;*
- *Erop toe te zien dat ook specifiek Noord-Hollandse aspecten gedegen worden onderzocht*

en gaan over tot de orde van de dag.

100 *Fracties 50plus, D66, ONH, VVD*

De **VOORZITTER**: Wij zullen enige clementie in acht nemen, maar de handtekeningen worden geacht vooraf verzameld te zijn. Over de motie wordt gestemd aan het einde van de vergadering. Er wordt nu niet over beraadslaagd, want ik zie vingers.

105

De heer **DE KAM** (CDA): Van de orde. Ik kondig aan dat ik niet mee zal stemmen in verband met mogelijk strijdige belangen in verband met mijn werkgever.

De **VOORZITTER**: Oké, dat had ook aan het einde gekund, maar waarvan acte, allemaal keurig. Wenst iemand anders nog over de agenda het woord? Dat is niet het geval. Dan is de agenda ongewijzigd conform het voorstel van het presidium vastgesteld.

110

2.a. Actualiteiten

115 De **VOORZITTER**: Er zijn geen actualiteiten aangemeld.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

120 De **VOORZITTER**: Bij het punt van Pallas moet worden toegevoegd: "Waarbij elke tien jaar wordt beoordeeld of de geheimhouding al dan niet dient voort te duren." U hebt de brief over SHIP kunnen lezen. Wenst iemand daar het woord over? Dat is niet het geval, zodat het besluit daarmee is bekrachtigd.

3.b. Lijst geheimhouding PS

125

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand over deze lijst het woord? Dat is niet het geval, dan stel ik u voor de lijst met de toevoeging van zojuist voor kennisgeving aan te nemen.

130 **4. Vaststellen notulen van de openbare vergadering van 23 april 2018**

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot dusver geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de notulen het woord? Dat is niet het geval, dan zijn de notulen ongewijzigd vastgesteld.

135

5. Vaststellen Strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

140

6. Vaststellen lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

145

7. Voortganglijst van moties

De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de voortganglijst moties het woord? Dat is niet het geval. Dan stel ik u voor de lijst vast te stellen.

150

8. Hamerstukken

8.a. Statenvoordracht 31 Conceptbegroting 2019 Randstedelijke Rekenkamer

8.b. Statenvoordracht 30 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Plassenschap Loosdrecht

155

e.o.

8.c. Statenvoordracht 29 Wijziging Verordening ambtelijke bijstand

De **VOORZITTER**: Wenst iemand over een van de voordrachten het woord, hoofdelijke stemming, stemverklaringen of aantekening? Dat is niet het geval. Dan zijn de besluiten van 8.a. tot en met 8.c. aanvaard.

160

9. Initiatiefvoorstel nr. 32 PvdA, CDA en D66 "Pilot naar combinatie Openbaar Vervoer met Doelgroepenvervoer in Schagen"

165 De **VOORZITTER**: Ik verzoek de heer Papineau Salm het voorstel toe te lichten.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Ik sta hier namens mijn collega's Heijnen en Tijssens, en ik heb de eer als eerste iets te mogen zeggen. Zij zullen straks in hun eigen bijdrage ook nog iets toevoegen aan dit voorstel. Wij zijn blij dat ons voorstel op de agenda van PS staat. In de commissievergadering hebben wij een goede bespreking over de inhoud gehad. In de periode dat ik in de Kop van Noord-Holland bezig was met het vervoerplan Connexion 2018-2028 kwam regelmatig het doelgroepenvervoer in Schagen ter sprake. Heel belangrijk voor

170

mensen die niet zelfstandig kunnen reizen of naar het ziekenhuis moeten, scholierenvervoer of andere soorten speciaal vervoer. Het is daarom goed dat de Wmo er is, die door de gemeente
175 wordt geregeld. Ik kreeg ook veel vragen van mensen. Waarom zijn er zoveel verschillende
bedrijven die deze busjes organiseren? Waarom zijn de busjes lang niet altijd vol? Waarom doet
Connexxion dit vervoer niet? Wat betekent dit systeem voor de luchtkwaliteit in Schagen? Deze
vragen waren aanleiding om verder in de thematiek te duiken. Uit onderzoek bleek dat de
wethouder seniorenbeleid in Schagen en Connexxion heel duidelijk de behoefte hebben om te
180 kijken naar een combinatie van het openbaar vervoer met verschillende vormen van
doelgroepenvervoer, een combinatie van vervoersbewegingen waarbij tevens gebruik kan worden
gemaakt van de velen nieuwe moderne technieken en ontwikkelingen die nu niet plaatsvinden bij
al deze vervoersmaatschappijen. De volgende stap was het schrijven en indienen van een
initiatiefvoorstel dat nu ter bespreking voorligt. Wij zijn blij dat GS positief hebben geadviseerd
185 en dat Connexxion het vooronderzoek en de pilot wil organiseren en betalen. Wanneer de leden
van de Wmo-raad in Schagen straks positief zijn, kan het onderzoek starten en kan op basis
daarvan in de commissie en PS de pilot worden gestart. Het wordt een lange weg, maar het is wel
een manier van zorgvuldig omgaan met mensen die ermee te maken hebben, dus wij moeten het
niet van bovenaf gaan doordrukken. In de commissie hebben wij gezegd dat bij het onderzoek de
190 andere ervaringen moeten worden betrokken, zoals de SP heeft voorgesteld, nog dank aan de SP
voor het overzicht van de verschillende onderzoeken. Toegezegd is dat de onderzoeken worden
betrokken bij deze pilot. Wij zien deze pilot als onderdeel van de noodzakelijke vernieuwingen
die de komende tijd hard nodig zijn om het openbaar vervoer in het landelijk gebied beter te
combineren en te gaan uitvoeren met een beter bereik. Wij hopen dat eerst de pilot kan
195 plaatsvinden waarna de volgende stappen kunnen worden gezet.

De **VOORZITTER**: Mag ik u uitnodigen hier plaats te nemen?

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, een goede dekking van openbaar vervoer in de gehele
200 provincie voor de altijd beperkte financiële middelen is een grote uitdaging voor ons allemaal.
Gelukkig komen wij ver met alternatieve concepten als een belbus maar dat helpt niet overal. De
kosten zijn hoog en het aanbod van passagiers klein, dat terwijl openbaar vervoer van groot
belang is voor de leefbaarheid van iedere regio. Het versterkt de sociale verbanden, mobiliteit is
onmisbaar voor woon-werkverkeer, familiebezoek, vrijwilligerswerk, en ga zo maar door. Wij zijn
205 het er allemaal over eens dat goed openbaar vervoer een zeer belangrijke overheidstaak is. Dit
initiatiefvoorstel probeert een oplossing te bieden voor ons dilemma door het aanbod te
bundelen, Meer vervoer voor minder kosten en nog beter voor het milieu ook. Het gebeurt nu dat
er drie busjes achter elkaar rijden met in ieder busje maar een of twee personen. Dat kan beter
en efficiënter. Dat voelt iedereen. Tegelijkertijd is het niet eenvoudig, dat is in het verleden ook al
210 gebleken. Het zijn verschillende aanbieders, budgetten, systemen en belangen. Met dit
onderzoek naar een pilot beogen wij die bundeling van vervoersstromen te realiseren. Het
voorstel spreekt voor zich en de heer Papineau Salm heeft dit net goed toegelicht. GS, de
gemeente Schagen en Connexxion die de pilot gaat uitvoeren en betalen, zijn positief. Wij hopen
van harte, ook met een duidelijk signaal van deze Staten, op een meewerkende houding van de
215 Wmo-raad in Schagen. Wij hebben daar alle vertrouwen in.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, ik zal proberen de woorden van collega's Heijnen en Papineau Salm niet te herhalen. Het combineren van fijnmazig openbaar vervoer met doelgroepenvervoer biedt mogelijkheden tot het versterken van het openbaar vervoer in de provincie. Niet alleen het woon-werkverkeer, maar ook alle andere soorten reizen moet de inwoner van Noord-Holland met het openbaar vervoer kunnen afleggen, niet alleen omdat wij voor de vrije keuze van vervoermiddel staan, maar ook omdat niet iedereen een keuze heeft om op de plaats van bestemming te komen. Dat is een opgave. Niet alleen moet ons openbaar vervoer in staat zijn het massale woon-werkverkeer te accommoderen, wij hebben ook een sociale taak. Het openbaar vervoer moet faciliteren dat iedereen overal kan komen en dat kunnen wij niet alleen. Een van de mooie aspecten van de pilot is de samenwerking tussen provincie en gemeente, werken als één overheid. Met de SP erken ik dat dat niet altijd eenvoudig is. Wij moeten altijd proberen te leren van het verleden, maar u weet ook dat de geschiedenis zich nooit herhaalt. Misschien zou de SP in haar bijdrage straks nog eens kunnen toelichten wat zij wil met dat extra onderzoek dat zij voorstellen. Wat de tijd rijp maakt voor dit initiatief zijn de technologische vernieuwingen die een plek weten te vinden in het vervoer. In tegenstelling tot tien jaar geleden zijn er nu platforms die mobiliteit als dienst ondersteunen, in vakjargon ook wel aangeduid als MAAS, Mobility As A Service. Dat is meer dan alleen vraaggestuurd. De passagier krijgt een identiteit in het vervoersysteem en identiteit is ook een cruciale factor bij het doelgroepenvervoer. Immers, om verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor je medemens, moet je weten wie hij is. PS dagen met dit initiatief niet alleen de provincie zelf uit, maar ook de gemeente Schagen en Connexxion. Wij hebben het vertrouwen dat deze drie partners met een goed plan kunnen komen omdat een goed plan wel een vereiste is, anders worden de reizigers de dupe. Daarom is tussen onderzoek en uitvoering een noodrem aangebracht. Onder een noodrem hangt altijd een bordje met de woorden "Misbruik wordt bestraft". Dat nu is ten overvloede, wij willen immers allemaal dezelfde kant op.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De PvdD is blij met het voorstel en dankt de initiatiefnemers dat gekeken wordt naar de mogelijkheden tot het wellicht samenbrengen van doelgroepenvervoer en openbaar vervoer. De voorzichtigheid die wij uitspreken, komt omdat nog niet vaststaat dat er een onderzoek gaat komen en dat is eigenlijk wonderlijk. Wij spreken hier over mensen die van a naar b willen. Voor hen is dit vervoer. Het openbaar maken van het vervoer komt omdat de overheid de opdrachtgever is. De splitsing tussen doelgroepen en regulier openbaar vervoer is altijd een bestuurlijke splitsing geweest, gebaseerd op overheidspotjes. Het is nooit samengebracht tot een geheel. Wij hopen dat er met dit onderzoek meer duidelijkheid over komt. Dat Connexxion aan dit onderzoek gaat meebetalen is aardig, maar wij willen benadrukken dat het om een overheidstaak gaat. Aangezien GS het aanspreekpunt zijn voor Connexxion, vertrouwen wij dat GS er nauw bij betrokken blijven, eventueel samen met de gemeente, en er ook op gaan toezien dat het onderzoek compleet uitgevoerd wordt. Voor de PvdD moet namelijk gekeken worden naar verbeteringen van het vervoer, vooral naar de reiziger en niet naar een kostenreductie voor de overheid of Connexxion. Tevens zouden wij willen aandringen op een minder vrijblijvend initiatief zoals het nu is. Op dit moment wordt er nog niet gesproken over de onderzoeksfase, wanneer die van start gaat of wanneer de resultaten

260 beschikbaar zijn. Openbaar vervoer moet er voor iedereen zijn en moet laagdrempelig zijn. Onze verwachting is dat het samenbrengen van vervoer laagdrempeliger, beter en milieuvriendelijker wordt. Als dat de uitkomst is van het onderzoek, hebben wij ook vertrouwen in de volgende stap.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Bundeling van doelgroepenvervoer en openbaar vervoer was een hot item tien jaar geleden. Op verschillende plaatsen had men vrijwel tegelijkertijd
265 hetzelfde bedacht. Het was niet efficiënt om allerlei doelgroepenbusjes en openbaar vervoer apart van elkaar te laten rijden. De Tweede Kamer sprak er in 2004 en 2005 meermaals over. Ook daar was vergroting van de doelmatigheid een van dé thema's. De ministeries van wat toen nog heette Verkeer en Waterstaat en VWS, lieten daarna door het hele land vijftien pilots houden. Er waren pilots met een combinatie van doelgroepenvervoer en reguliere buslijnen, maar ook
270 combinaties van doelgroepenvervoer met belbussen. Een van die pilots was in Noord-Holland-Noord in en om, jawel, Schagen. Daar ging het toen onder andere om het combineren van Wmo-vervoer met scholierenlijnen en met het openbaar vervoer. Er zou ook openbaar vervoer naar Agriport worden opgezet in combinatie met Wmo en scholierenvervoer. In die tijd was er in Noord-Holland-Noord ook nog een ov-taxi betaald door de provincie, en ook die belbus werd bij
275 de pilot betrokken. Die pilot heeft uiteindelijk 220.000 euro gekost. Verkeersadviesbureau AGV-Movares maakte in maart 2008 een evaluatie van de negen pilots waaronder die in Schagen. Over Schagen concludeerde AGV toen: "Vooralsnog heeft de pilot geen resultaten opgeleverd die merkbaar zijn voor de reiziger." De combinatiebuslijn voor Agriport is er nooit gekomen. De door de provincie betaalde belbus, de ov-taxi Noord-Holland-Noord, is inmiddels al lang ter ziele. Het
280 enige wat wel uitgevoerd is als onderdeel van de pilot bij de sociale werkplaats Noorderkwartier in Schagen, is een bushalte van buslijn 150, die trouwens op 22 juli a.s. wordt opgeheven, maar dat terzijde. Uit een andere pilot, dat was de regiotaxi Zuidoost Drenthe, kwam naar voren dat de gebruikers heel ontevreden waren omdat er heel veel omgereden werd en de reizen veel langer waren gaan duren. In ons memo aan PS van 15 februari 2018 heeft de SP gepleit eerst te kijken
285 naar de resultaten van tien jaar geleden. GS vinden dat niet nodig bij monde van de gedeputeerde Mobiliteit en bij antwoorden op technische vragen die wij gesteld hebben, omdat de provincie Noord-Holland er niet bij betrokken was. De heer Papineau Salm zei dat hij in de commissie heeft toegezegd dat het memo van de SP er ook bij betrokken zal worden. Ik herinner hem eraan dat hij dat niet in de commissie gezegd heeft, hij heeft daar iets heel anders gezegd. Hij zei, hij
290 bedankt de SP voor de analyse, "maar hij snapt dat in het verleden dergelijke zaken zich hebben voorgedaan maar nu is een nieuwe fase aangebroken. De behoefte is er weer." Dat is in wezen zeggen van, met het verleden gaan wij ons helemaal niet inlaten. Waarom hij dat niet wil, heeft hij er niet bij gezegd. Daar heeft de heer Tijssens ook al op gezinspeeld. Waar ICT een rol speelde toentertijd, was in ieder geval de gebrekkigheid daarvan absoluut geen reden voor het
295 doodbloeden van de meeste pilots. Bovendien, mijnheer Tijssens, ICT lost ook niet op dat je bijvoorbeeld autisten en andere openbaar vervoergebruikers niet samen in een busje kunt vervoeren. Waarom zou je eigenlijk niet willen kijken naar de resultaten van onderzoeken en pilots uit een tamelijk recent verleden?

300 De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Waarom de geschiedenis zich nooit herhaalt, is omdat de omstandigheden veranderen. Ik gaf aan dat de IT, het zijn inderdaad IT-bedrijven geworden,

vervoersbedrijven, dat dat nu mogelijkheden geeft om je passagier te kennen, om intelligent te kijken wie kan ik wel combineren. U snijdt uzelf in de vingers met uw eigen voorbeeld. Dat is iets wat nu wel kan en toen niet. Ik begrijp niet helemaal dat u nou dat verwijt aan de heer Papineau Salm, maar ik herhaal gewoon even mijn vraag uit mijn termijn: wat denkt u nou wat wij gaan leren van dat onderzoek? U geeft alleen maar aan, het is vroeger ook al een keer geprobeerd.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Het is inderdaad vroeger al een keer gebruikt en mijn antwoord is, met opnieuw het wiel willen uitvinden, daar is niks mis mee, maar als er vermoedens zijn dat dat wiel eigenlijk nooit zo goed wilde draaien, ja, dan wordt het wat anders. Ik noemde net het voorbeeld van autisten en andere openbaar vervoerpassagiers die je niet in een busje moet zetten. Dat is een probleem in de echte werkelijke materiële wereld.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Ik gaf aan, vervoersbedrijven zijn tegenwoordig IT-bedrijven. Wij kunnen nu passagiers kennen. Wij kunnen in een systeem zien, deze passagier is misschien ook wel patiënt, kan niet in alle omstandigheden vervoerd worden en dat kun je nu koppelen aan een digitale identiteit, dus we kunnen nu heel subtiel werken. Wij kunnen ervoor zorgen dat in de bus waar rust moet heersen, ook rust heerst omdat de schoolkinderen in een ander busje geplaatst worden.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Mijnheer Tijssens, onze suggestie om eens te kijken naar de onderzoeken van tien jaar geleden heeft u kennelijk zelf bepaald niet opgevolgd. Ik raad u van harte aan om dat alsnog te doen. Tien jaar geleden waren er ook allang IT-systemen waarmee wat u allemaal opsomt, allang kon worden vastgelegd. Het probleem was niet dat daar geen goede registratie voor was, het probleem was wel dat ook al wist je van iedere klant wat zijn persoonlijke wensen waren en voorwaarden voor vervoer, de conclusie was dat je sommige klanten niet met andere klanten in een busje kunt stoppen en daar is ondanks uw ICT helemaal niks aan veranderd. Hoe het ook zij, als u zegt, de tijden zijn veranderd, dan zeg ik, ik ben het helemaal met u eens, maar de problemen die u noemt en die nu voor het eerst opgelost kunnen worden met ICT, die waren toen ook al aan de orde en waren toen evengoed oplosbaar. Uit de pilots is nooit gebleken dat daar een probleem zat. Het probleem is dat je niet iedereen bij iedereen in een busje kunt zetten en het probleem is ook dat als je dat wel doet, je niet alleen in de bus problemen krijgt, maar dat de rij- en wachttijden voor veel mensen onaanvaardbaar lang worden. Ik zeg niet dat dat nu opnieuw weer gebeurt, maar ik begrijp nog steeds niet waarom bijvoorbeeld mijnheer Tijssens niet eens kennis wil nemen van de onderzoeken waarin dat allemaal allang onderzocht is en waaruit dit gebleken is. Wij dienen een motie in.

Motie 14/11062018

Betrekken van resultaten van eerdere pilots

340

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 11 juni 2018
Gelezen het initiatiefvoorstel Pilot naar combinatie Openbaar Vervoer met Doelgroepenvervoer in Schagen.*

345 *Overwegende dat:*

- *De fractie van de SP op 15 februari 2018 aan PS heeft toegezonden een memo bij het Initiatiefvoorstel van PvdA en CDA Pilot naar combinatie Openbaar Vervoer met Doelgroepenvervoer in Schagen;*
- *Dit memo als bijlage bij deze motie is gevoegd;*
- 350 - *Blijkens dit memo tien jaar geleden op wens van de Tweede Kamer en met steun van de ministeries van Volksgezondheid en Verkeer en Waterstaat negen pilots hebben plaatsgevonden met bundeling van doelgroepenvervoer en combinatie met openbaar vervoer;*
- *Daaronder een pilot was in de toenmalige gemeenten Schagen, Harenkarspel, Niedorp,*
355 *Wieringen, Wieringermeer, Zijpe, Anna Paulowna en Den Helder, bestaande uit elf (deel-) projecten waaronder combineren van WSW-vervoer met de scholierenlijnen naar Schagen en het opzetten van openbaar vervoer naar Agriport in combinatie met WSW- en scholierenvervoer;*
- *Dat het memo van de SP aanbeveelt kennis te nemen van al datgene wat tien jaar geleden*
360 *ook al is onderzocht, bij het initiatiefvoorstel daaraan enkele bespiegelingen te wijden, navraag te doen hoe het destijds is afgelopen met de pilot in de gemeente Schagen c.a., en te motiveren wat de meerwaarde is van de met het initiatiefvoorstel beoogde pilot ten opzichte van de vele andere pilots die in het vorige decennium van deze eeuw al zijn uitgevoerd.*

365

Verzoeken GS:

In de onderzoeksfase van de pilot naar combinatie Openbaar Vervoer met Doelgroepenvervoer in Schagen tevens onderzoek te doen naar de resultaten van de pilot met bundeling van doelgroepenvervoer en combinatie met openbaar vervoer die van 1 mei 2007 tot 1 mei 2008 is
370 *uitgevoerd in de gemeente Schagen c.a. en van de acht andere pilots die in dezelfde periode elders in Nederland zijn uitgevoerd en hierover aan PS te rapporteren*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

375

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Ik worstel een beetje met dezelfde vraag die de heer Tijssens net heeft gesteld en aansluitend daarop heb ik de heer Papineau Salm horen zeggen,
380 volgens mij is dat een toezegging die ik in ieder geval genoteerd heb, dat de oude onderzoeken worden meegenomen in het nieuwe onderzoek. Is dat niet voldoende voor de SP?

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Dat zou voldoende kunnen zijn maar in de motie vragen wij net iets meer. Wat dat betreft is het geluid van de heer Papineau Salm wat dubbelzinnig. In de commissie heeft hij gezegd, dat gaan wij niet doen en nu zegt hij, ik heb in de commissie gezegd dat wij het
385 wel gaan doen, maar wij horen nog wel hoe dat zit. Ik heb tot slot nog een vraag aan de gedeputeerde. Zij heeft in de commissie gezegd dat het onderzoek dat nu aan de orde is, betaald

wordt door Connexxion en ook bestaat volgens haar de mogelijkheid dat het gebundelde
doelgroepenvervoer straks wordt ondergebracht in de bestaande OV-concessie van Connexxion.
390 Dan is mijn vraag vanuit mededingingsrecht, als dat gaat gebeuren, als het onderzoek uitwijst
dat Connexxion dat doelgroepenvervoer moet gaan uitvoeren, wordt dat dan ook besproken met
de kleine taxiondernemers die nu nog dat doelgroepenvervoer rond Schagen uitvoeren?

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Het onderwerp is actueel en dat ook wat betreft dit onderwerp
395 actueel een rekbaar begrip is, hebben wij al kunnen lezen in het eerste memo van de SP. Wij zien
een behoefte bij gemeenten, vervoerders en andere overheden om een dergelijk onderzoek te
starten. Dit wordt ook duidelijk uit de begeleidende brief. De Wmo-raad in Schagen moet nog wel
groen licht geven voor participatie in dit onderzoek en afhankelijk van dit groene licht kan de PVV
hiermee instemmen. Wij realiseren ons dat het hier eigenlijk een gemeentelijke aangelegenheid
400 betreft, maar wij steunen dit initiatief toch. De reden hiervoor is de belangrijkheid van de
doelgroep en dat de financiering door Connexxion wordt gedragen. Wij wijzen erop om de
suggesties van de SP ter harte te nemen. Dit komt de kwaliteit van het onderzoek ten goede en
voorkomt eventuele ongewenste herhalingen, zoals de heer Bruggeman net heeft geschetst. Aan
de hand van de resultaten van het onderzoek gaat de PVV een besluit nemen over het wel of niet
405 uitvoeren van de pilot. Wat ons betreft dient goed bewaakt te worden onder andere dat de
beoogde doelgroep zo optimaal mogelijk wordt bediend en dat dus ook mensen met een
beperking gemakkelijk kunnen reizen.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij complimenteren de initiatiefnemers met het voorstel dat
410 er ligt. Wij zijn blij dat het er ligt, want het is goed om te onderzoeken welke mogelijkheden er
zijn om openbaar vervoer en doelgroepenvervoer met elkaar te combineren en als bestuurlijke en
organisatorische schotten de mobiliteit van onze inwoners in de weg staan, dan hopen wij dat er
oplossingsrichtingen voor worden gevonden. Wij hebben in de commissie een vraag gesteld over
het besluit. Het besluit dat nu voorligt is helder, er zit een duidelijke knip, dat is de noodrem van
415 de heer Tijssens tussen het onderzoek en het daadwerkelijk uitvoeren van de pilot. Dat is een
verbetering ten opzichte van het stuk dat er lag, dus daarvoor dank. Wij worstelen nog een beetje
met de steun aan de motie van de SP. Wij hebben twee vragen voor de indieners van het initiatief.
Wij zouden graag nogmaals ondubbelzinnig horen dat de onderzoeken die eerder zijn gedaan,
worden meegenomen in het nieuwe onderzoek. Richting de SP een vraag richting tweede termijn
420 en dat sluit aan op de vraag van de heer Tijssens. Er is natuurlijk wel iets veranderd sinds 2007,
al was het alleen maar dat in de gemeente een andere bestuurlijke realiteit is na de
decentralisaties. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoeken een beperkte waarde hebben nu. Ik
ben benieuwd of de SP daar nog iets over kan zeggen.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Veel is er reeds gezegd over dit positieve en breed gedragen
425 voorstel. Ik wil daarom niet in herhaling vallen met wat mijn overige collega's al gezegd hebben.
ONH steunt het voorstel na akkoord Wmo-raad Schagen om samen met Connexxion en Schagen
een onderzoek te starten naar de mogelijkheden van de combinatie openbaar en
doelgroepenvervoer en de resultaten van het onderzoek te bespreken in PS, gevolgd door het al
430 dan niet uitvoeren van een pilot. Wij doen de suggestie om de plannen die er liggen en heel

interessant zijn, de plannen van de heer Heneweer, bij het onderzoek te betrekken. Het is bekend dat dit onderwerp reeds lange tijd en meerdere keren in commissieverband door vele partijen waaronder ONH, genoemd en als onderwerp behandeld zijn. Tenslotte nog een vraag. Drie van de vier coalitiepartijen hebben het initiatiefvoorstel ingediend. Waarom heeft de VVD het voorstel
435 niet ondertekend? Waarom kwamen GS niet zelf met dit voorstel? Ze konden toch weten dat gezien de historie van het onderwerp, dit positief door PS ontvangen zou worden? Graag een reactie hierop. ONH is akkoord met het voorstel.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Hoe vaak horen wij niet in deze zaal dat wij als coalitiepartijen niet
440 dualistisch zouden zijn, dat het allemaal van GS komt. Nu komen wij zelf met een initiatiefvoorstel en vraagt u waarom het niet van GS komt.

De heer **LEEVER** (ONH): Ik kan mij de verwarring voorstellen van mevrouw Zaal. Maar het is naar mijn idee gebruikelijk, zeker ook de VVD die het openbaar vervoer een groot hart toedraagt, dat
445 die deze pilot niet medeondertekend heeft of daar in ieder geval niet in gekend is geworden en dat leidt tot verbazing bij mij.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij hebben in de commissie al gezegd dat wij de initiatiefnemers enorm willen bedanken om twee soorten vervoer te kunnen bundelen wat voor
450 ons enorm belangrijk is voor onze achterban. Wij steunen het initiatiefvoorstel, maar ik wil wel een lans breken voor wat de heer Bruggeman naar voren heeft gebracht. Ik heb ook in de commissie gevraagd wat er gebeurt met de onderzoeken die reeds zijn gedaan. De heer Hietbrink heeft net gezegd, misschien zijn ze van beperkte waarde, daar moet de SP nog een antwoord op geven. Maar kan het voor kwaad om als je een pilot gaat doen, de onderzoeksresultaten van
455 hetgeen wij hier nu bespreken, gewoon mee te nemen. Je kunt er altijd iets van leren, dus ik zou ervoor pleiten dat de onderzoeksresultaten worden meegenomen. Ik zou de vervoerders willen zeggen, ga eens een dagje in de Amsterdamse tram rijden, daar zitten heel veel doelgroepen allemaal naast elkaar en dat gaat allemaal prima.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. Dank aan de initiatiefnemers voor het onderzoek naar het combineren van openbaar vervoer met doelgroepenvervoer. De VVD is van mening dat dit onderdeel heel goed past binnen het MAAS wat wij zo graag willen. Het kan zorgen voor het ontbrekende stukje OV-dekking in de regio. Ik heb al gezegd dat ik het initiatiefvoorstel best wil steunen, maar dan toch gelijk reagerend op het verhaal van de heer
460 Leever. Connexion, Schagen en GS staan heel positief tegenover dit voorstel en zoals ik in de commissie al heb aangegeven, had de VVD daar een iets andere mening over. Wij pleiten er namelijk voor om zoveel mogelijk in regioverband te werken in de provincie en in de gemeenteraden van Hollands Kroon, Schagen en Den Helder zijn moties aangenomen om dit met de drie gemeenten gezamenlijk op te pakken. Dat is waarvoor ik gepleit heb in de commissie. U
465 was er niet, dus misschien had u de notulen even moeten lezen, dan had u dat geweten en dan had u ook geweten dat de gedeputeerde heeft aangegeven dat zij het onderzoek voor de drie gemeenten niet wilde doen omdat dan de kans van slagen veel moeilijker zou worden. Ook de initiatiefnemers hebben aangegeven het onderzoek niet te willen verruimen naar de drie
470

gemeenten. Je kunt als VVD een hoop willen maar je krijgt niet altijd alles. Vandaar dat wij niet
475 hebben meegetekend.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn positief over initiatieven die de bedoeling hebben om het openbaar vervoer in het landelijk gebied te versterken. Het is belangrijk dat iedereen kan meedoen aan de samenleving, ook als je buiten de Randstad woont en niet beschikt over eigen
480 vervoer. Onderzoek naar de bundeling van verschillende vormen van vervoer kan nuttig zijn, maar wij vinden dat het doel moet zijn om het vervoer te verbeteren, niet alleen om de efficiency te verhogen. Met andere woorden, betere efficiency moet ten gunste komen van onze inwoners. Wij horen graag van de indieners op welke manier de inwoners zullen profiteren van een hogere efficiency die wellicht met deze pilot bereikt zou kunnen worden. Wij zijn overigens blij dat naar
485 aanleiding van de discussie in de commissie in het voorstel expliciet is opgenomen dat rekening gehouden moet worden met mogelijke kwetsbaarheden van doelgroepen. Doelgroepenvervoer is niet voor niks doelgroepenvervoer. Sommige gebruikers zijn niet gebaat bij extra drukte of onrust en wij benadrukken daarom het belang van het monitoren van de kwaliteit en kwantiteit van het vervoer en wij roepen op om de ervaringen van gebruikers mee te nemen. Kunt u
490 toezeggen dat de ervaringen ook worden meegenomen? Dan de motie van de SP, het is uiteraard goed om de resultaten van eerdere onderzoeken mee te nemen, maar wij voelen ook mee dat de mogelijkheden van ICT nu heel wat anders zijn dan tien jaar geleden. Als de initiatiefnemers kunnen toezeggen dat zij eerdere ervaringen waar relevant, mee zullen nemen dan zullen wij de motie van de SP niet steunen.

495
De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Dank voor de positieve ondersteuning van de vele partijen, dat doet ons goed. Het gaat om het verbeteren van het vervoer voor de mensen in de gemeente. Dat zijn mensen die nu vooral van het doelgroepenvervoer gebruik maken, wat soms lang wachten is, lang niet altijd even handig gaat, dat moet verbeterd worden en fijn dat het
500 wordt gesteund door bijna alle partijen, maar voor mij is nog steeds onduidelijk of de SP het gaat steunen, maar dat hoor ik zo meteen wel. Toezegging naar de heer Klein, als er efficiency uit voortkomt, dan is dat meegenomen, maar het doel is dat het beter en simpeler gaat lopen en dat mensen zich gemakkelijker kunnen aanmelden. Dat is de algemene insteek. De heer Zoon, Wmo-raad, snap ik, wij gaan eerder zeggen, je moet aansluiten bij de mensen in Schagen. De Wmo-
505 raad is positief, die gaat het aan hun leden voorleggen en leden zijn verschillende groepen die er gebruik van maken, die moet je goed horen. Ik ga ervan uit dat het wel gaat lukken, maar die stap moet je wel nemen. Wij hopen dat het gaat lukken. De SP, wij het onderzoek gaan uitvoeren. Ik heb in de commissie niet expliciet gezegd dat het zo is, maar ik heb er wel naar verwezen. Zeker gaan wij gebruik maken, maar er komt even een rolverwarring in beeld. Wij zijn niet de
510 uitvoerder, als het aangenomen wordt, dan gaan GS met Connexxion en Schagen samen aan de slag. Wij kunnen GS regelmatig vragen naar de voortgang, maar wij gaan het niet uitvoeren. Wij zijn geen opdrachtgever, dat zijn wij niet. Ik heb wel goede contacten met Connexxion en ik zal hen openlijk vragen hoe gaat het ermee, betrek de onderzoeken uit het verleden erbij, maar dat kunnen wij niet als partij doen, wij zijn geen opdrachtgever voor dit onderzoek, dat zijn GS. Ik
515 heb toegezegd en daar zullen wij aandacht voor vragen, in onze tussentijdse rapportage bij Connexxion en Schagen, daar ken ik de nieuwe wethouder, maakt u gebruik van onderzoeken uit

het verleden, wat leer je ervan, wat kun je ervan toepassen. Op die manier ga ik het doen. Tien jaar geleden was het anders, als u naar het verkiezingsprogramma van maart jl. kijkt, dan blijkt dat veel partijen in de kop van Noord-Holland dit graag willen. Blijkbaar is er politiek ook een andere situatie ontstaan, dat veel meer mensen dit willen. Dat is goed zodat het niet alleen vanuit de gemeente komt. Het initiatief van de heer Heneweer, dat klopt. Ik vond het jammer dat het op deze manier in de commissie gelopen is, maar ik heb hem de volgende dag gebeld en hij was heel teleurgesteld over het verloop van de vergadering, maar zei, oké, ik ga me actief aanmelden bij de Wmo-raad om mee te denken, dus ik bied mijn kennis aan Connexxion aan. Hij hoopt later te kunnen uitbreiden naar meerdere gemeenten. Op deze manier kon hij er goed mee leven. Ik heb de aan mij gestelde vragen beantwoord. De rest is aan mevrouw Post.

Gedeputeerde **POST**: Aan mij is een klein aantal vragen gesteld en er ligt een motie. De heer Zoon van de PvdD zegt, GS moeten wel nauw betrokken blijven want het openbaar vervoer is een overheidstaak. Zeker, maar in deze speelt natuurlijk ook de praktische uitvoerbaarheid en in onze beleving is Connexxion net iets meer geëquipeerd om iets te kunnen zeggen over de mogelijke uitvoering dan wij dat zijn. Dus wij kunnen van alles en nog wat willen, maar de vraag is, is het praktisch uitvoerbaar. U zegt, ik wil het iets minder vrijblijvend. Daar is de heer Papineau Salm ook al op ingegaan. Wij moeten eerst de goedkeuring krijgen van de Wmo-raad en als zij die niet geven, dan is het voor ons een stuk complexer om uitvoering te geven aan het initiatiefvoorstel. Daar hebben wij gewoon op te wachten, maar zodra daar iets meer over bekend is, dan zal ik uiteraard de commissie informeren. Specifiek heeft de heer Bruggeman gevraagd, u geeft aan dat het kan worden ondergebracht in de bestaande concessie, wordt dat ook nog besproken met bestaande kleine taxiondernemers? Er zijn nog zoveel hobbels te nemen, dat wij nog niet in die fase zijn aanbeland. Wij moeten eerst goedkeuring hebben van de Wmo-raad, daarna moeten wij een onderzoek uitvoeren, daarna moet er een pilot worden uitgevoerd en pas daarna zou bekeken kunnen worden of het ondergebracht kan worden in de bestaande concessie. Ik wil daar voorlopig niet op vooruitlopen. De CU/SGP suggereert, neem ook ervaringen van andere gebruikers mee, die heb ik goed in de oren geknoopt, dus dat zal ik zeker aankaarten. U zegt op het moment dat eerdere ervaringen waar relevant, worden meegenomen, dan hebben wij geen behoefte aan de motie van de SP. Dan kom ik daar direct aan, want de SP verzoekt ons de onderzoeken nog een keer op te zoeken voor zover dat nog niet gebeurd is, en daarover aan PS te rapporteren. Volgens mij bent u uitstekend zelf in staat om dat te doen en is het veel interessanter en logischer als wij Connexxion daarop attent zouden maken zodat zij bij het onderzoek die zaken meenemen, want ik denk dat u daar niet zoveel aan heeft op het moment dat het onderzoek gaat plaatsvinden. Ja, dan moet er gekeken worden naar wat het relevant is. Wat er speelt zijn uiteraard de voortgaande technologische ontwikkelingen maar wat ook speelt is dat in de tijd dat deze onderzoeken gedaan werden, er nog geen landelijk betaalmiddel in de vorm van een OV-chipkaart was. Daarom moesten wij ons baseren op strippenkaarten en dat soort zaken en nu hebben wij een veel beter inzicht in de vervoersstromen. Dat was er destijds nog niet en dat betekent dus ook dat op basis daarvan de data waar je gebruik van maakt, een hele andere datastroom is dan waar destijds gebruik van gemaakt is en dat dat inderdaad betekent dat het alleen maar nuttig is om dat mee te nemen daar waar het nog steeds relevant is

560 en dat zullen wij in de richting van Connexxion zeker communiceren. Het mag duidelijk zijn dat ik de motie van de SP ontraad.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik zou een paar minuten willen schorsen.

565 De **VOORZITTER**: De vergadering is geschorst.

Tweede termijn

De **VOORZITTER**: De vergadering wordt heropend.

570 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Dank aan PS voor de brede steun voor het initiatiefvoorstel. Efficiency is bijvangst, het gaat om de totale verbetering van het systeem en hopelijk meer vervoer in de regio. Richting de VVD zou ik willen zeggen, ook wij hebben de wens om het breder uit te dragen. ik denk dat het moeilijk genoeg is om in Schagen te beginnen, maar hopelijk is het onderzoek positief en de pilot ook en kunnen wij daarna dit ook in andere gemeenten uitrollen.
575 Tot slot de motie. Natuurlijk, waar relevant kijk je naar zaken die in het verleden al onderzocht zijn. Iedere goede onderzoeker zou dat doen, maar er is voldoende argumentatie waarom de situatie echt is veranderd in de afgelopen tien jaar. Wij zullen de motie daarom niet steunen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Een ding over wat hier efficiency genoemd werd.
580 Toekomstbestendigheid van openbaar vervoer is afhankelijk van wat wij bezettingsgraad noemen en als die voldoende hoog is, dan kun je vervoer blijven aanbieden. Dus ja, u kunt zeggen, dat is efficiencyverbetering, maar ik zeg, dat is ook levensbehoud. Dan over werken met taxibedrijven en zelfs met een specifieke aanbieder in deze provincie. Daar gaan wij niet over, maar de pilot richt zich op het ontstaan van een regiepartner, die die twee vervoersdomeinen koppelt en die regiepartner moet in staat zijn om met onderaannemers te werken, dus in theorie kunnen alle
585 bestaande samenwerkingen in de regio ondergebracht worden in de pilot. Ik kan u toch een positief antwoord geven. Wij denken dat de motie, het onderzoek van de SP te veel focust op het falen in het verleden, falen waar die mensen die nu in het onderzoek betrokken zijn, helemaal niets mee te maken hebben, want vooruitkijken is vandaag de missie.

590 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Tsja, er zou in tien jaar van alles en nog wat veranderd zijn. De heer Hietbrink is nog het meest concreet geweest, want ik heb verder niemand horen zeggen wat er allemaal veranderd is. De heer Hietbrink heeft dat wel gedaan, hij zei: "Er is natuurlijk wel iets veranderd, wij hebben een andere bestuurlijke realiteit na de bestuurlijke
595 reorganisatie." Dat kan zo zijn, maar de wet die het openbaar vervoer regelt, heeft heel lang het jaartal van invoering gedragen, dat was de Wet Personenvervoer 2000, die gold dus al acht jaar voordat de pilots waar wij het steeds over hebben, werden uitgevoerd. In de wet Personenvervoer is de bevoegdheid voor het openbaar vervoer bij de provincies en toen nog de kaderwetgebieden neergelegd. Daar is sinds 2000 helemaal niets aan veranderd mijnheer Hietbrink. Bij de Wmo is
600 een ding veranderd, dat moet ik toegeven. Die heette toen nog de Wet voorzieningen gehandicapten. Maar wat niet veranderd is, is dat de bevoegdheid voor het regelen van bijzonder

vervoer voor gehandicapten ook toen al vanaf ver voor 2008 bij de gemeente lag. Als u zegt, de bestuurlijke realiteit is veranderd, ik heb u uitgelegd hoe het werkelijk zit. Als u denkt dat er toch van alles veranderd is en dat geldt voor alle anderen ook, vertel dan eens een keer echt wat er
605 veranderd is, want dat heb ik niemand horen zeggen. De heer Papineau Salm zegt, het wordt allemaal makkelijker met inchecken, dat zijn loze beweringen, want dat gebeurde toen ook al. Ook het verhaal dat je tegenwoordig met ICT kunt volgen wie van a naar b gaat. Zeker met gehandicaptenvervoer werd toen ook al bijgehouden waar ze naartoe gingen, want de mensen moesten van tevoren bestellen en aangeven dat ze van a naar b wilden. Op een punt moet ik
610 inderdaad toegeven dat er wel iets is veranderd sinds 2008 en dat is dat de provincie Noord-Holland sindsdien en per 22 juli a.s. nog meer allerlei buslijnen opheft. Daar hebben wij het niet over gehad, want dit is wederom een schaamlap voor het opheffen van buslijnen. Dat is er inderdaad veranderd, dat er een kaalslag plaatsvindt in het reguliere openbare vervoer waarbij wij dadelijk het Wmo-geld van de gemeenten gaan inzetten om wat wij bezuinigd hebben op gewone
615 buslijnen nog te redden. Dat is er veranderd.

De heer **TIJSSENS** (D66): Niet meer over de inhoud van de verandering, want er zijn tal van voorbeelden genoemd die de heer Bruggeman allemaal verwerpt als onzin. Dat is prima, dat is zijn goed recht, maar de heer Bruggeman dient vandaag een motie in. Toen vroeg ik mij af, is er verband tussen het wel of niet steunen van de motie, dus expliciet het verleden er nog eens heel goed bijhalen en dat hij dan zegt, als wij dat doen, dan steun ik het initiatief en de pilot, maar als we dat niet doen, dan zal er wel niks uitkomen. Kunt u die vraag nog beantwoorden?

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Die vraag hebt u impliciet zelf al beantwoord. Als u geen boodschap heeft aan de geschiedenis, ook goed, dat moet u zelf weten, dat is uw goed recht. Het enige wat wij vragen is, kijk nou gewoon wel naar ervaringen uit het verleden, ook al geven die geen
625 garantie voor de toekomst, maar ze zijn wel vijftien keer met heel veel geld gedaan die pilots in Nederland. Als u met zijn allen zegt en daar reken ik op, nee, wij gaan helemaal geen onderzoek meer doen of uitzoeken wat er destijds gebeurd is, de gedeputeerde zegt zelf, dat moeten de
630 Statenleden zelf maar uitzoeken. Dat hebben wij als SP allang gedaan, vandaar ook onze aanbeveling, doe dat als GS ook. Als u allemaal zegt, wij hebben geen boodschap aan het verleden, dat moet u zelf weten, maar dan zullen wij ook zeggen, als u een zo op drijfzand gefundeerde pilot wilt beginnen, daar doen wij niet aan mee. De heer Papineau Salm heeft gezegd, de motie is geadresseerd aan GS, dat is volkomen correct. Wij roepen GS op om die
635 onderzoeken uit het verleden nog een keer na te kijken en dan zegt de gedeputeerde, ja, daar gaan wij niet over, dat moet Connexxion maar doen en als zij het niet doen, ook goed. De strekking is natuurlijk dat wij hier bij het onderzoek naar de pilot betrokken zijn en inderdaad even de moeite nemen, wat is er nou in het verleden allemaal uitgevonden en dan zal blijken dat ook toen al – ik herhaal het nog maar een keer – op het gebied van IT van alles en nog wat is
640 uitgezocht en dat dat toen helemaal niet het probleem was waarom bijna alle pilots mislukt zijn. Als u zegt, nee, wij weten het inmiddels veel beter, u gaat uw gang maar. Dan nog het laatste, de dataverzamelingen, ik herhaal het nog maar even, dacht u nou echt dat tien jaar geleden niet werd bijgehouden welke reizen werden afgelegd? Mensen moesten gewoon betalen op grond van de afstand van a naar b die zij hadden afgelegd. Dat was allemaal allang bekend. Ik heb uitgelegd

645 waarom het waardevol is om te kijken naar het verleden, omdat toen ook al dingen onderzocht zijn die nu ook weer onderzocht worden. U zegt alleen, alles is anders tegenwoordig maar ik heb nog steeds niemand en zeker mijnheer Hietbrink horen zeggen wat er dan allemaal anders is.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Ik was eigenlijk niet voornemens om in tweede termijn het woord te voeren, maar omdat wij vandaag voor het eerst sinds lange tijd nog ruim bemeten spreektijd hebben, dacht ik, ik ga toch iets zeggen over de veranderingen.

De **VOORZITTER**: Dan had een lid van het presidium die vanmorgen zei 'De wet van Klets' toch gelijk.

655 De heer **HIETBRINK** (GL): Maakt u zich geen zorgen, ik zal het kort houden. Maar volgens mij werd ik uitgedaagd en het verwondert mij. Ik denk dat wij allemaal de lessen uit het verleden moeten trekken. Ik snap dus eerlijk gezegd ook niet zo goed waar de discussie over gaat. Een aantal partijen heeft concreet uitgelegd wat er veranderd is en die hebben daar kanttekeningen bij gemaakt. Ik heb iets over de bestuurlijke realiteit gezegd, ik heb goed geluisterd naar de SP, maar de SP weet volgens mij ook dat er met de decentralisaties echt veel in de bestuurlijke praktijk sinds 2015 veranderd is. Heel veel van dit soort zaken worden in de regio geregeld. Dat is echt een verschil en dat weet de heer Bruggeman ook. Ik heb de gedeputeerde – het is een beetje vreemd dat ik dat moet herhalen – iets horen zeggen over de techniek die veranderd is.

665 Dat maakt echt uit voor de kans van slagen van een pilot, dus mijn oproep richting de SP zou zijn, laten wij leren uit de lessen uit het verleden maar laten wij er niet zo'n groot punt van maken of wij daar de toestemming aan de pilot aan verbinden. Ik ben heel blij dat het onderzoek gaat plaatsvinden en laten wij als het onderzoek wordt opgeleverd, kijken hoe waardevol het is en of wij dan de pilot echt kunnen starten. Dat zou mijn oproep richting de SP zijn.

670 De heer **BRUGGEMAN** (SP): Is het de heer Hietbrink bekend dat bijna alle vijftien pilots die tien jaar geleden gehouden zijn, juist in regionaal verband waren? Het was niet een pilot in Assen, het was een pilot in Zuidoost Drenthe. Het was niet een pilot in Heerenveen, nee, het was een pilot in Friesland, enzovoorts. Waarom zegt u dat het tegenwoordig allemaal in regionaal verband is, terwijl als u de pilots had bestudeerd, u had kunnen weten dat ze toen ook allemaal juist op regionaal niveau zijn uitgevoerd.

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik probeer antwoord te geven op uw reactie op mijn eerste inbreng, namelijk dat er in de bestuurlijke realiteit echt iets veranderd is de afgelopen tien, vijftien jaar. Ik wilde een kanttekening plaatsen bij de relevantie van de oude onderzoeken. Niet om ze in diskrediet te brengen, maar om te zeggen, kijk nou wat dat echt oplevert. Wij zijn het hier allemaal met elkaar eens dat je lessen moet trekken uit onderzoeken uit het verleden.

De heer **LEEVER** (ONH): Ik wil nog even reageren op mijn collega van de VVD. De reden dat ik niet geïnterrupteerd heb tijdens haar opmerkingen aan mijn adres, had te maken met mijn persoonlijke integriteit. ik zit hier namelijk ook als lokale bestuurder, vandaar geen reactie. Dat wilde ik even kenbaar maken.

690 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Richting de SP, een partij organiseert het vervoer van mensen die een bepaalde ziekte hebben. Het is een heel gedoe om het allemaal administratief te verwerken en het zou ideaal zijn als de inwoners van Schagen een pasje hebben waarmee je in alle busjes kunt inchecken. Dat zou voor hen al een kleine verbetering zijn, al laat je maar vier busjes rijden. Dat zou hen heel veel tijd schelen en de gebruikers veel plezier geven. Dat was een noodkreet van de mensen die het organiseren en blijkbaar hebt u daar geen oog voor.

695

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Daar heb ik wel degelijk oog voor, maar waarom moet u daar een pilot voor starten? Een pasje dat overal in past kunt u morgen gewoon doen. Waarom hebt u daar een pilot voor nodig?

700 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Een bepaalde sturing vanuit de provincie, gemeente, Wmo-raad en Connexxion die het samen oppakken. In je eentje komt die mevrouw daar niet doorheen en daarom steunen wij de mevrouw van de organisatie om dat te verbeteren. Dat is het doel hiervan. Ik weet nog steeds niet wat de SP gaat doen, dat is nog steeds niet duidelijk.

705 Gedeputeerde **POST**: Even voor de scherpste, want mij wordt een aantal uitspraken in de mond gelegd, waar ik apert afstand van neem. Volgens de heer Bruggeman heb ik gezegd, PS moeten het zelf maar uitzoeken waar het die onderzoeken betreft. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb aangegeven dat u zelf voortreffelijk in staat bent om conclusies na te zoeken van onderzoeken waarvan de link door u is bijgevoegd en dat het mij weinig zinvol lijkt om dat nog een keer te
710 gaan samenvatten. Dat het veel zinvoller is om de informatie waar relevant, onder de aandacht van Connexxion te brengen. Daarmee heb ik ook niet gezegd, Connexxion moet het maar doen, daar gaan wij niet over. Wij blijven nauw betrokken ook in de aanloopfase bij de opdrachtformulering. U zegt, IT was het probleem niet. Het was misschien het probleem niet, maar het was ook niet de oplossing. Wat er tien jaar geleden aan geautomatiseerde systemen was
715 waarvan wij bijvoorbeeld heden ten dage bij de Texelhopper gebruik maken, was er tien jaar geleden nog niet. In uw wereld mag er dan in tien jaar niets veranderd zijn, in de wereld om u heen wel degelijk.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Graag een hele korte schorsing.

720

De **VOORZITTER**: Oké, een minuut. De vergadering is geschorst. Ik heropen de vergadering. Stemming over motie 14. Geen behoefte aan stemverklaringen? Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de SP, GL, PVV, PvdD, ONH, 50plus, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan het voorstel. Stemverklaringen?

725

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Pijnlijk dat de SP hier wordt afgeschilderd als een stelletje idioten. Wij hebben allemaal heel goed uitgezocht wat er in het verleden gebeurd is, dat hebben wij ook als enige gedaan. Wij hebben daar een memo over geschreven, ik heb zelf die onderzoeken nog een keer nagelezen. En nu wordt gezegd, jullie leven nog in het verleden, maar u moet het allemaal

730 zelf weten. Wij zullen niet tegen stemmen maar wij zullen zien in hoeverre het niet willen kijken naar de geschiedenis dadelijk tot foute conclusies leidt.

De heer **LEEVER** (ONH): Wij zullen dit steunen, alles wat bijdraagt aan een beter fijnmazig openbaar vervoer is ten dienste van onze inwoners.

735

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders van het voorstel vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat het voorstel met algemene stemmen is aanvaard en ik wil daarmee de initiatiefnemers van harte geluk wensen.

740 **10. Vragenuur**

De **VOORZITTER**: De SP heeft mondelinge vragen ingediend naar aanleiding van de aardbeving in Warder.

745 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. In de nacht van 4 op 5 juni 2018 om 1.01 uur werd het dorp Warder, gemeente Edam-Volendam, getroffen door een aardbeving met een magnitude van 2.5 op de Schaal van Richter. Omdat het epicentrum van de aardbeving zich op drie kilometer diepte bevond, gaan wij ervan uit dat de aardbeving vrijwel zeker werd veroorzaakt door gaswinning in het Middellie gasveld. Het KNMI bij monde van seismograaf Laslo Evers, acht het dan ook zeer
750 waarschijnlijk, heeft dat zelf ook gezegd, dat de beving is veroorzaakt door gaswinning. In 2015 en 2017 werden twee extra boortorens in het gebied geplaatst en twee extra putten geboord, dit om nog meer gas te winnen uit dit kleine gasveld, waaruit al sedert de jaren zestig van de vorige eeuw gas gewonnen wordt. In de provincie Groningen heeft de gaswinning al voor veel aardbevingen, de daarbij behorende onveiligheid en onoverkomelijke problemen gezorgd. De
755 NAM-directie Gerald Schotman en Anton Broers lieten aan het NRC weten dat zij de kleine velden van groot belang achten voor de toekomst van het bedrijf en zij zeiden: "Waar de NAM altijd vooral Groningen en pas daarna de kleine velden koos, zou ik dat nu eigenlijk willen omdraaien." De kleine gasvelden buiten Groningen zoals Middellie, vallen dan ook niet onder het
760 kabinetsbesluit om in 2030 een einde te maken aan de gaswinning. In de beantwoording van de vragen uit Edam-Volendam van 1 juni jl. valt te lezen dat de NAM zegt dat er nooit een aardbeving is geweest. Drie dagen later was het raak. Daarom de volgende vragen. 1. Bent u met de SP van mening dat deze aardbeving verontrustend is en kunt u zich voorstellen dat de bewoners onmiddellijk de link leggen met Groningen? 2. Uit antwoorden op SP-vragen van januari jl. werd duidelijk dat de rol van de provincie minimaal is. Er werd gezegd: slechts adviserend,
765 maar dat u wel steeds aandacht heeft gevraagd voor omgevingsmanagement. In hoeverre vindt u dat in dit geval het omgevingsmanagement afdoende is geweest en heeft u daarover contact opgenomen met het Rijk? Wat is daaruit gekomen, bijvoorbeeld of er schade aan gebouwen is opgetreden en in hoeverre bewoners van informatie zijn voorzien? 3. Kunt u in het kader van uw adviserende rol er bij de landelijke organisaties op aandringen dat het in ieder geval verstandig is
770 om het aantal meetpunten uit te breiden en in de omgeving van kleinere aardgasvelden een nulmeting te laten doen bij gebouwen, dat was namelijk tot voor kort niet het geval. 4. De kleine velden zijn buiten het kabinetsbesluit gevallen om te stoppen met gaswinning. Bent u het met de

SP eens dat in feite ook in kleine gasvelden de winning moet stoppen, niet alleen vanuit veiligheidsrisico's maar ook vanuit het algehele milieuaspect?

775

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter, dank aan mevrouw Alberts voor de vragen. Ik loop ze alle vier even langs. 1. Bent u met de SP van mening dat deze aardbeving verontrustend is en kunt u zich voorstellen dat de bewoners onmiddellijk de link leggen met Groningen? Ook wij vinden de aardbeving verontrustend en kunnen ons voorstellen dat de link wordt gelegd met Groningen.

780

Zoals u weet doet de NAM op dit moment nog onderzoek naar de aardbeving, maar het is hoogstwaarschijnlijk dat deze door de gaswinning is veroorzaakt. De uitslag van het onderzoek kunnen wij binnen een week verwachten en als u dat zou willen, dan is de NAM bereid dit hier te komen toelichten. Uw tweede vraag gaat over onze adviserende rol en of ik contact heb opgenomen met het Rijk of de NAM en wat er is uitgekomen en of er schade aan gebouwen is opgetreden. Wij hebben kort contact gehad met de NAM. Dit is een oude vergunning van 2015 en in 2016 is de wetgeving over omgevingsmanagement en de nulmeting van gebouwen veranderd.

785

Dat is allemaal in 2016 gebeurd, dus op die vraag moet ik het antwoord schuldig blijven. Ik vermoed dat het dus niet is gebeurd, omdat het nog een oude vergunning is. Er is inmiddels bij de NAM een schadeclaim ingediend. Uw derde vraag gaat over onze adviserende rol en of wij bij de landelijke instanties kunnen aandringen dat het verstandig is om het aantal meetpunten uit te breiden en in de omgeving van de kleine aardgasvelden een nulmeting te doen. U weet dat ik expliciet in onze adviezen de nadruk leg op de adequate monitoring en op de omgevingsmanager, dat vind ik van groot belang. Nulmetingen aan gebouwen is standaard sinds 2016, dus dat gebeurt al. Dit is een casus uit 2015, dus daarover kom ik bij u terug. Ik vermoed dat het daar niet het geval is geweest, maar ik durf dat niet met 100% zekerheid te zeggen. Uw laatste vraag gaat over het kabinetsbesluit om te stoppen met gaswinning. In het regeerakkoord is opgenomen dat er in deze kabinetsperiode geen nieuwe opsporingsvergunningen worden afgegeven voor gasvelden op land en er wordt ook geen verschil gemaakt tussen klein of groot. Vandaag is naar buiten gekomen de Structuurvisie Ondergrond waarin dat nogmaals is bevestigd.

790

Wij steunen de lijn van het kabinet dat in het kader van de energietransitie de gaswinning afgebouwd moet worden.

795

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Dank voor met name het laatste antwoord, want het mag niet zo zijn dat als je in Groningen stopt, je het dan keurig verplaatst naar de rest van Nederland en dus ook de problematiek. Ik ben heel blij met dit antwoord. In 2005 is door de provincie een advies uitgebracht over de MER, een rapport van 20 kantjes. Daar staat van alles en nog wat in. Wij hebben het advies van de provincie niet kunnen achterhalen. Zou u dat eens willen opzoeken? Het moet wel bestaan want in het MER-rapport is dat verwerkt. Dan kunnen wij meekijken in hoeverre dat effect heeft gehad op hetgeen wij nu hebben meegemaakt.

800

Gedeputeerde **TEKIN**: Om volledig te zijn, ik heb natuurlijk ook gevraagd naar de brief maar die kon ik niet 1, 2, 3 vinden, ook omdat die van rondom 2015 is. Wij kunnen het ook anders doen en gewoon de NAM uitnodigen en op basis daarvan de MER nog een keer boven tafel halen, maar het ligt aan de commissie als het onderzoek er is. Het is aan u. De NAM is bereid om een en ander te komen uitleggen. Ik moet op zoek naar de MER, daar ga ik mijn best voor doen.

810

815

De **VOORZITTER**: Ik zie instemmend geknik bij de suggestie om de NAM uit te nodigen. De gedeputeerde gaat even in de archieven kijken. Dan de stemming over de ingediende motie Vreemd. Er is een woord weggefallen. Achter het een na laatste gedachtestreepje, “Er zorg voor te dragen dat Gedeputeerde Staten – u wordt geacht dat in te voegen – nauw betrokken zijn bij dit onderzoek.”

Gedeputeerde **TEKIN**: Het college adviseert positief over de motie. Ik heb binnenkort regulier overleg met het ministerie waarin ik de motie zal meenemen, want ik ga ervan uit dat die wordt aangenomen. Ik zal het ook bespreken in BRS, want wij zijn de provincie maar hier zitten ook nog gemeenten. Dat overleg is binnenkort en het is gebruikelijk om als dit soort onderzoeken worden uitgezet, belanghebbenden onderzoeksvragen kunnen opstellen. Ik zal daar mijn best voor doen.

De heer **STRUBEN** (D66): Ik begrijp dat het over een prijs gaat en dan moet je heel alert worden. 50plus heeft het uitstekend gezegd in de inleiding. Het gaat ons erom dat GS op het vinkentouw zitten om de Noord-Hollandse belangen te bewaken. Het zal in ieder geval om een lange termijnoplossing gaan en het mag niet zo zijn dat de noodzakelijke investeringen voor Schiphol of Lelystad on hold worden gezet. Daar mag geen excuus voor zijn. Bij de MKBA moet het grote Schiphol betrokken worden.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Het CDA is op dit moment nog niet overtuigd van Schiphol in Zee. Een onderzoek is daarom nuttig en als het er komt, dan moet de provincie daar zeker bij aansluiten. Wij vragen daarbij bijzondere aandacht voor de drukte op zee, denk aan windmolenparken, visserij en ander zaken, maar wij stemmen voor de motie.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. De groei van luchtvaart leidt tot problemen, problemen dichtbij zoals fijnstof en geluidsoverlast, en grote problemen zoals de immense CO2-uitstoot. Deze motie gaat alleen over de effecten op de problemen dichtbij en rept niet over de effecten op de CO2-uitstoot. Wij denken zelfs dat die groter kunnen worden door verplaatsing van Schiphol omdat er een natuurlijke grens van Schiphol weg is. Vandaar dat wij in principe in zouden kunnen stemmen met het eerste deel van het dictum, namelijk de betrokkenheid van GS, mits die betrokkenheid zou inhouden dat de uitstoot van CO2 niet verder gaat toenemen. Dat lees ik niet terug in de motie en daarom zullen wij hem niet steunen.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter, uit de motie blijkt dat de indieners inzien dat voor Schiphol de grenzen van de groei bereikt zijn. Goed om dat vast te stellen. Dat wij echter nu moeten zoeken naar nieuwe mogelijkheden om elders verder te groeien, slaat een belangrijke stap over. Is groei wel wenselijk en zo ja, onder welke voorwaarden? Daar gaat deze motie niet over, dus zal GL tegen stemmen.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, de oplossing voor de problemen rond Schiphol is minder te vliegen. Dit onderzoek naar het megaproject leidt af van de echte oplossingen. Het Klimaatakkoord van Parijs houdt in de berekeningen weliswaar geen rekening met de uitstoot van

860 vliegverkeer maar die is er natuurlijk wel en wij zijn allemaal gebonden aan het behouden van de
1,5 graad opwarming. Een vliegveld in zee reduceert wellicht het aantal vogelaanvaringen met
ganzen, maar u krijgt er meeuwen voor terug, heel veel meeuwen. Dit is een onzalig plan en GS
zouden er goed aan doen het Rijk te vertellen dat dit bizarre plan in de prullenbak thuishoort.

865 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Deze motie en ook motie 317 in de Kamer mogen geen doekje voor
het bloeden zijn zodat de aandacht wordt afgeleid van de afspraken rond Schiphol en dan denken
wij in het bijzonder aan de aangenomen motie van de CU/SGP in deze Staten van november jl. De
PvdA vraagt zich af wat er bedoeld wordt met de specifieke Noord-Hollandse 'aspecten', ik hoor
iedereen belangen zeggen maar in de motie staat 'aspecten' die zouden moeten worden
870 onderzocht. Als het gaat om de Noord-Hollandse belangen, dan vinden wij dat uiteraard ook. De
PvdA stemt in met de motie.

De heer **HAIJEN** (SP): Voorzitter. De SP steunt de motie met de kanttekening dat wij van andere
partijen heel veel argumenten hebben gehoord op basis waarvan wij ook zouden kunnen zeggen,
wij stemmen niet voor, maar het onderzoek gaat er sowieso komen en wij vinden het van groot
875 belang dat Noord-Holland op het vinkentouw zit en deze punten allemaal mee kan nemen in het
onderzoek. Het is een belangrijk onderzoek maar het is slechts een onderzoek. Ik denk dat wij
over de toekomst en de uitwerking van het onderzoek nog nader te spreken komen.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL,
880 PvdD, CU/SGP, de overige leden voor, zodat de motie is aangenomen.

11. Sluiting

885 De **VOORZITTER**: Dan zijn wij aan het einde van de vergadering gekomen. De volgende
vergadering vindt plaats op 9 juli a.s. om 10.00 uur. Ik wens u allemaal een prettige dag en wel
thuis. De vergadering is gesloten om 14.32 uur.

890
